

**«КОНСТИТУЦІЯ – ОСНОВНИЙ
ЗАКОН ДЕРЖАВИ.
ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА»**

Конституція – це система правових норм певної держави, яка приймається в особливому порядку, має найвищу юридичну силу і регулює найбільш важливі суспільні відносини в сфері функціонування органів державної влади, державно-територіального устрою та правового статусу людини і громадянина.

Виділяють два значення поняття "конституція":

- **матеріальне значення**
- **формальне значення**

Теорії походження конституцій

договірна теорія

природно-правова теорія

теологічна теорія

*теорія, що пов'язує виникнення
конституції тільки з
державною владою*

марксистсько-ленінська теорія

Основні риси Конституції

основоположний характер конституції

народність конституції

реальність конституції

стабільність конституції

Функції Конституції

*Політична
функція*

*Юридична
функція*

*Установча
функція*

*Ідеологічна
функція*

*Обмежувальна
функція*

*Зовнішньополітична
функція*

*Виховна функція
конституції*

Ознаки Конституції

За часом дії

Тимчасові

За політичним режимом

авторитарні

За формою правління

Республіканські

За способом прийняття

За порядком зміни

Гнучкі

змішані

За формою політично-територіального устрою

Федеративні

За відповідністю реальним відносинам у суспільстві

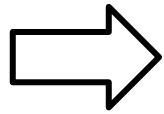
Фіктивні

За зовнішньою формою

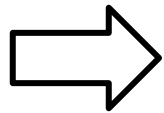
КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

—ЦЕ ЄДИНИЙ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АКТ, ЯКИЙ МАЄ ОСОБЛИВИЙ ХАРАКТЕР І З ДОПОМОГОЮ ЯКОГО УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД ВИРАЖАЄ СВОЮ СУВЕРЕННУ ВОЛЮ, УТВЕРДЖУЄ ОСНОВНІ ЗАСАДИ УСТРОЮ СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ, ВИЗНАЧАЄ СИСТЕМУ І СТРУКТУРУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ І МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ОСНОВИ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ОСОБИ, ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ ДЕРЖАВИ.

Форма Конституції– це спосіб організації закріпленого в ній нормативного матеріалу. Конституція має внутрішню і зовнішню форми, тобто систему і структуру.

Система Конституції– це зумовлена змістом об'єкта конституційного регулювання організація норм, яка створюється законодавцем з урахуванням вимог національних традицій і законодавчої техніки.

Структура Конституції– це логічний зв'язок різних інститутів незалежно від місця розміщення норм у тексті Конституції.

ЧИННА КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ СКЛАДАЄТЬСЯ З 14 РОЗДІЛІВ. 166 СТАТЕЙ ЗІБРАНІ У 13 РОЗДІЛІВ, А XV РОЗДІЛ МІСТИТЬ 17 ПЕРЕХІДНИХ ПОЛОЖЕНЬ.

Тексту Конституції передуює: ПРЕАМБУЛА. Розділ I – Загальні засади; Розділ II – Права, свободи та обов'язки людини і громадянина; Розділ III – Вибори. Референдум; Розділ IV – Верховна Рада України; Розділ V – Президент України; Розділ VI – Кабінет Міністрів України. Інші органи виконавчої влади; **Розділ VII «Прокуратура» (статті 121—123) був виключений згідно з Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)»**; Розділ VIII – Правосуддя; Розділ IX – Територіальний устрій України; Розділ X – Автономна Республіка Крим; Розділ XI – Місцеве самоврядування; Розділ XII – Конституційний Суд України; Розділ XIII – Внесення змін до Конституції України; Розділ XIV – Прикінцеві положення; Розділ XV – Перехідні положення.

Юридичні властивості Конституції України

Конституція України - Основний Закон

Стабільність Конституції України

Особливий правовий захист

Конституція України характеризується
юридичним верховенством

Пряма дія норм Конституції

Правова держава - це суверенна, політико-територіальна організація публічної влади, яка ґрунтується на принципах поваги і законодавчого визнання прав і свобод людини, законності, верховенства права.

Ознаки України як правової держави:

- ✓ Верховенство права
- ✓ беззаперечне визнання і нормативне утвердження суверенітету народу як єдиного джерела публічної влади
- ✓ Нормативне врегулювання
- ✓ Забезпечення і гарантія прав
- ✓ рівність усіх індивідів, громадян перед законом і судом
- ✓ Політична багатоманітність
- ✓ максимальні гарантії прав і свобод людини і громадянина
- ✓ здійснення державою і громадянами
- ✓ визнання міжнародних правових актів

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ (СТ. 6) ЗАКРІПЛЮЄ ПРИНЦИП ПОДІЛУ ВЛАДИ НА ЗАКОНОДАВЧУ, ВИКОНАВЧУ ТА СУДОВУ В ЯКОСТІ ОДНОГО З ПРОВІДНИХ ПРИНЦИПІВ ОСНОВ КОНСТИТУЦІЙНОГО УСТРОЮ.

Виходячи з принципу поділу влад законодавчу, виконавчу та судову гілки, який закріплений у "Загальних засадах" Конституції України, єдиним **ОРГАНОМ ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ** в нашій державі є Верховна Рада України (ст. 75);

ВИКОНАВЧА ВЛАДА — це гілка державної влади, що направлена на виконання законів та інших нормативних актів. Вищим органом у системі органів виконавчої влади є Кабінет Міністрів України. (ст. 113)

СУДОВА ВЛАДА ЗДІЙСНЮЄ ПРАВОСУДДЯ. Вона керується тільки законами. До системи судових органів Конституція України відносить суди загальної юрисдикції (ст. 125) та Конституційний Суд України (ст. 147).

Гарантії незалежності і недоторканності суддів як носіїв судової влади :

- ✓ здійснення правосуддя виключно судами;
- ✓ особливий порядок призначення, обрання, притягнення до відповідальності та звільнення суддів;
- ✓ здійснення правосуддя відповідно до встановленої законом процедури;
- ✓ таємниця прийняття судового рішення і заборона її розголошення;
- ✓ обов'язковість судового рішення;
- ✓ недопустимість втручання у здійснення правосуддя, впливу на суд або суддів у будь-який спосіб, неповаги досуду та встановлення відповідальності за такі діяння;
- ✓ особливий порядок фінансування та організаційного забезпечення судів тощо.